

Nr 62

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fullmakt att i arbetslöshetsbekämpande syfte igångsätta arbeten, för vilka anslag uppförts å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57, m. m.

(3:e avd.)

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 118, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 13 mars 1959, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med av departementschefen förordade grunder under budgetåret 1959/60, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten m. m., för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57.

Departementschefen anför att det för närvarande ej är möjligt att med någon grad av säkerhet ingå på en närmare bedömning av arbetsmarknads-situationen under nästa budgetår. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser departementschefen emellertid, att en tillräcklig beredskap mot arbetslöshet skapas för budgetåret 1959/60, om en finansfullmakt till oförändrat belopp av 300 miljoner kronor ställes till Kungl. Maj:ts förfogande. Fullmakten bör liksom för innevarande budgetår anknytas till de på allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 uppförda anslagen. Vissa olägenheter kan visserligen uppkomma genom anknytningen till den numera delvis föråldrade beredskapsstaten. Å andra sidan torde gällande och de av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna dispositionsreglerna för de på beredskapsstaten uppförda anslagen ge Kungl. Maj:t den handlingsfrihet som under rådande förhållanden erfordras för en effektiv arbetslöshetsbekämpande politik. Härvid förutsättes att — därest utvecklingen på arbetsmarknaden skulle giva anledning därtill — förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1959/60 på grundval av arbetsmarknadsstyrelsens fortlöpande revidering och komplettering av investeringsreserven skall kunna upprättas och underställas riksdagen. Därest en sådan åtgärd ej erfordras bör emellertid arbetsmarknadsstyrelsen i vart fall bedriva sitt planeringsarbete så, att ett förslag till ny allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 kan underställas nästa års riksdag.

I fråga om de av arbetsmarknadsstyrelsen angivna förutsättningarna för att inom den föreslagna finansfullmaktens ram disponera anslagen å bered-

skapsstaten finner departementschefen, som framgår av det följande, endast anledning till avvikelser i tre avseenden.

Vad först beträffar styrelsens förslag om nya statliga husbyggnadsföretag om sammanlagt 44 miljoner kronor, lämpliga att intagas i investeringsreserven, erinras om att chefen för inrikesdepartementet i proposition den 6 mars 1959, nr 87, hemställt om anvisande av medel för i huvudsak de byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. som arbetsmarknadsstyrelsen upptagit i förenämnda förteckning. På grund härav utgår ur sagda förteckning över statliga husbyggnadsföretag, i vad avser statens allmänna fastighetsfond, arbeten för en kostnad av 12 miljoner kronor.

Vad beträffar byggnadsarbetena för länsstyrelsen i Blekinge län har det numera visat sig möjligt att anskaffa nya lokaler för länsarbetsnämnden genom förhyrning i ett nybygge, som väntas bli färdigställt under våren 1959. Då därigenom det mest angelägna lokalbehovet kan få en åtminstone tills vidare godtagbar lösning, kan uppförandet av den nu ifrågavarande förvaltningsbyggnaden ej längre anses vara aktuellt. Däremot har det visat sig angeläget att på ett mera rationellt sätt lösa frågan om förvaltningslokaler för länsstyrelsen i Norrbottens län och vissa av länsorganen där. För vissa enheter av länsstyrelsen har lokaler måst förhyras i Luleå, vilket försvårar överblicken och en rationell arbetsledning. Departementschefen föreslår därför att ett belopp om 2 miljoner kronor beräknas för tillbyggnad av landsstatshuset i Luleå, vilket projekt intages i investeringsreserven i stället för byggnadsarbetena för länsstyrelsen i Blekinge län.

Vidare har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att Kungl. Maj:t måtte er-hålla bemyndigande att överskrida å vissa delfonder av statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1959/60 upptagna anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. med inalles cirka 9,4 miljoner kronor. Då ifrågavarande anslag är av reservationsanslags natur anses det ur budgettekniska synpunkter vara lämpligare, att jämväl ifrågavarande kostnader bestrides från anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Vad arbetsmarknadsstyrelsen i övrigt anfört och föreslagit om förutsättningar att disponera ifrågavarande anslag föranleder ingen erinran från departementschefens sida. Departementschefen har heller intet att erinra mot styrelsens förslag i fråga om statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven. De nu gällande bidragsgrunderna bör sålunda i enlighet med vad som medgivits för innevarande budgetår kunna jämkas, därest så visar sig erforderligt.

Slutligen understrykes arbetsmarknadsstyrelsens uttalande om behovet av en fortlöpande detaljplanering för att man skall kunna upprätthålla en god beredskap mot sysselsättningsrubbningar.

Utskottet tillstyrker att riksdagen även för nästa budgetår ställer en finansfullmakt till ett belopp av 300 milj. kronor till Kungl. Maj:ts förfo-gande. Som departementschefen anfört synes fullmakten i likhet med vad som f. n. gäller böra anknytas till de på allmän beredskapsstat för budget-

året 1956/57 uppförda anslagen. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t, om utvecklingen på arbetsmarknaden ger anledning därtill, underställer riksdagen förslag till ny allmän beredskapsstat.

Vad departementschefen anfört och föreslagit i fråga om förutsättningarna för att inom den förslagna fullmaktens ram disponera anslagen å beredskapsstaten har utskottet ansett sig kunna godtaga.

I likhet med departementschefen vill utskottet vidare understryka behovet av en fortlöpande detaljplanering som en viktig förutsättning för upprätthållande av en betryggande beredskap mot sysselsättningsrubbingar.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 13 mars 1959 förordade grunderna under budgetåret 1959/60, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten m. m., för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57.

Stockholm den 17 april 1959

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Sundelin, Thun, Bergman, Holmqvist, Pålsson, Axel Johannes Andersson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Mårtensson, Jacobsson och Bengt Gustavsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Pettersson i Degerfors, Rubbestad, Persson i Växjö, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, fröken Elmén, herrar Blidfors, Cassel, Nihlfors, Lassinantti, Bohman, fröken Vinge och herr Gustafsson i Kårby.